



## Uitleg werken met MIP differentiatiebladen

Stimulerende signalering, ook voor kinderen die nog niet lezen

Workshop t.g.v. de week van de Hoogbegaafdheid  
Dinsdag 7 maart 2023 – 19:30 – 21:00

LINK NAAR OPNAME: <https://youtu.be/qHqctZCuSuw>


1



### Enkele huishoudelijke zaken vooraf:

- Bij vragen: microfoon open en vraag stellen (kleine groep)
- Bepaal zelf je beeld met “view”
- Workshop wordt opgenomen (behalve de break-out rooms)
  - Wil je niet in beeld: zet dan je camera uit
- Eind deze week stuur ik hand-out en de link naar de opname
- Nieuwe pakket MIP 10 bij de hand?

2



## Intro


### Jan

- Nu: ontwikkelen gedifferentieerd materiaal voor slimme kinderen (ook niet lezers)  
Vanaf 2007
- In totaal 18 bovenschoolse peergroepen opgestart, enkele ondersteun ik nog steeds
- Betrokken bij opzet Leonardo Cuijk en Athena Rotterdam en Oudewater
- Lid Expertgroep SLO Hoogbegaafdheid
- Oud leerkracht en leerlingbegeleider KC 't Ven in Rosmalen

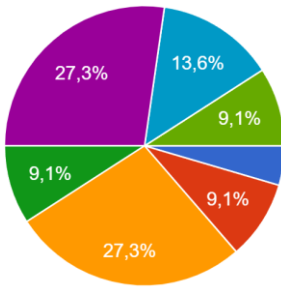
### Ans

- Nu: ontwikkelen gedifferentieerd materiaal slimme kleuters (ook niet lezers)
- Oud onderbouwleerkracht en leerlingbegeleider KC De Troubadour Rosmalen

3



## Intro: jullie deelnemers: (20 aanmeldingen)



Doelgroep	Aantal	Percentage
Leerkracht onderbouw	1	5,0%
Leerkracht midden- / bovenbouw	1	5,0%
Leerkracht peergroep of plusgroep	5	25,0%
Leerkracht voltijds hoogbegaafdenonderwijs	2	10,0%
Intern begeleider	2	10,0%
Zelfstandig begeleider hoogbegaafde kinderen	3	15,0%
Ouder	1	5,0%
Belangstellende met andere achter...	5	25,0%

Zijn de pakketten geschikt voor al deze doelgroepen? Ja, maar “andere achtergrond” ???

4

### Aanleiding ontwikkelen MIP differentiatiebladen




- Uit onderzoek blijkt dat er weliswaar steeds meer kennis is over hoogbegaafde kinderen, maar:
- De meeste leraren vinden het lastig om passend onderwijs te geven aan kinderen met kenmerken van hoogbegaafdheid, omdat:
- Passend onderwijs voor hoogbegaafde kinderen te veel afwijkt van het reguliere onderwijs dat op scholen georganiseerd is.
- En met name in de eerste groepen van het basisonderwijs zien we erg weinig werkende aanpassingen.
- Wij vroegen onszelf af: wat kun je daaraan doen?!

5

5

### In hoeverre moet onderwijs aan hoogbegaafden anders zijn?



- Hoogbegaafden: behoefte aan meer autonomie
- Hoogbegaafden: willen er ook bij horen (binding)
- Hoogbegaafden: klasgenootjes ervaren het als "anders"
- Hoogbegaafden: ontwikkelingsvoorsprong van soms meerdere schooljaren
- Competentiegevoel: Gebruikte methoden: verbreding, geen verdieping 
- Competentiegevoel: Versneld door methode: vaak niet wenselijk



Gevolg: Leerkracht voelt zich onmachtig passend onderwijs te geven

6

6

### Zijn er toch werkbare mogelijkheden?



- Hebben jullie voorbeelden?

7

7


### Zijn er toch werkbare mogelijkheden?



- We zijn gewoon gaan proberen
- Doel steeds: kind moet veel zelf kunnen en mogen doen
- Middel: instructie door filmpjes en dan aan de slag, zelf filmpje maken
- Wel eerst voordoen / nadoen: een half woord is genoeg
- MIP differentiatiebladen zijn de optelsom van wat lukte in de praktijk
- Meer details: voorbeeld: het thema wat nu klaar moet: MIP 10

8

8

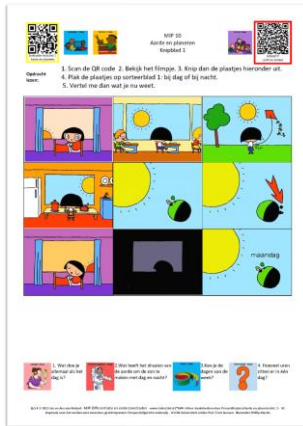


### Inhoud workshop / pakket


- Overzicht themabladen: 4 niveaus
- Talenten overzicht
- Niveau 1/2 en 3/4
  - Knipbladen 2 niveaus
  - Uitbreidingsbladen 2 niveaus
  - Rekenbladen
  - Infoblad / conceptmap
  - Verhaal / conceptmap
  - Muziekblad / zelf muziek maken
- Niveau 5/6 en 7/8
  - Antwoorden zoeken met QR / zoekwoord
  - MIP vraag/ Brilvraag/ Bloomvraag beantwoorden
  - MIP vragen/ Brilvragen/ Bloomblad bedenken

9

### Start niveau: knipblad/sorteerblad



### Eind niveau: Eigen Bloomblad



10

### Talentenblad, vraag:

Werken jullie in je klas nu al met talenten?



11



### Talentgerichtheid

33 talenten: gevoel – denk en doe


Inspiratie:








12



## Differentiatiebladen Onderbouw

**Groep 1 en 2 / Groep 3 en 4**  
*(België: kleuterklassen en leerjaar 1 en 2)*

- Knipbladen 2 niveaus
- Uitbreidingsbladen 2 niveaus
- Rekenbladen
- Infoblad / conceptmap
- Verhaal / conceptmap
- Muziekbld / zelf muziek maken

13

13





**MIP 10**  
Aarde en planeten  
Knipblad 1

**Opdracht:**


1. Scan de QR code
2. Bekijk het filmpje
3. Knip dan de plaatjes handzamer uit
4. Plak de plaatjes op sorteersblad 1: bij dag of bij nacht
5. Vertel me dan wat je nu weet



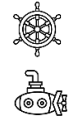
14

**Verdieping: ook voor eenvoudigste niveau: niet lezers: knipblad met QR**  
In dit geval: dagen van de week: dag en nacht, wat heeft dat met de zon te maken?

14



**Verdieping: Bijbehorend sorteersblad**



15

15





**MIP 10 Aarde en planeten Uitbreidingsblad voor niet lezers**  
Lees voor/vertel je hebt knipblad 1 al gemaakt. Hopelijk vond je het interessant en wil je nog wat meer weten en maken over dit onderwerp. Dat kan! Bij naar de plaatjes, handzamer kun je kiezen!

**Kniptafel - Knip**

Vraag knipblad 2 en maak dat. De opdracht is hetzelfde als bij knipblad 1.

**Kleurblad - Knip**

Vraag het rekenblad 1 en maak de opdracht

**Verhaal - Knip**

Vraag dan je zelf te maken en schrijven?

**Taken - Knip**

Vraag in groepjes 3 of 4 mensen en geef elke een de opdracht van de opdracht.

**Werkblad - Knip**

Vraag het rekenblad 1 en maak de opdracht

**Rekenblad - Knip**

Vraag dan je zelf te maken en schrijven?

16

**Uitbreiding: verdieping en verbreding: ook voor eenvoudigste niveau: niet lezers:**  
Laat de kinderen kiezen: 6 opties

- jezelf filmen als je vertelt
- moeilijker info / knipblad
- kleurblad
- verhaal luisteren en navertellen (André)
- rekenblad
- moeilijker info / kleurblad

En kunnen ze al wat schrijven en/of lezen: opdrachten uit volgende niveau!

16




**MIP 10 Aarde en planeten Kniplblad 2**

Opdracht lezen: 1. Scan de QR code 2. Bekijk het filmpje. 3. Knip dan de plaatjes hieronder uit. 4. Plak de plaatjes in het juiste vakje van sorteerblad 2. 5. Vertel me dan wat je nu weet.

**Niveau lezers: verdieping met knipblad**  
 Ons zonnestelsel: moeilijke kennis opnemen en goed reproduceren.  
 Hoelang duurt een dag? Waarom is dat?  
 Hoelang duurt een jaar? Waarom is dat?

17

17



**MIP 10 Aarde en planeten Kniplblad 2**

Opdracht lezen: 1. Scan de QR code 2. Bekijk het filmpje. 3. Knip dan de plaatjes hieronder uit. 4. Plak de plaatjes in het juiste vakje van sorteerblad 2. 5. Vertel me dan wat je nu weet.


**Sorteerblad 2 bij Kniplblad 2**  
 Opdracht: Plak de plaatjes in het juiste vak en vertel wat je weet

Dag	Planeten
Nacht	
24 uur	
JAAR	
Zonnestelsel	

**Verdieping: Bijbehorend sorteerblad**

18

18



**MIP 10 Aarde en planeten uitbreidingsblad lezers en schrijvers**  
 Haak je hebt knipblad 2 al gemaakt. Hopelijk vonden je het interessant en wil je nog wat meer weten en maken over dit onderwerp. Dat kan! Hieronder kun je kiezen!

**Kies uit deze opdrachten**

1. **Vraag knipblad 3 en maak dat. De opdracht 3, het zelfde als bij knipblad 2.**  
 2. **Vraag het zonnestelsel, en maak daarna zelf een rap.**  
 3. **Of zoek (in de info) naar antwoorden op deze vragen: (Dit betekenen geen 100% Zou je zelf ook wel eens naar de ruimte willen? Wat zou je willen meenemen? Wat zou je willen meenemen? Wat zou je willen meenemen? Wat zou je willen meenemen?)**

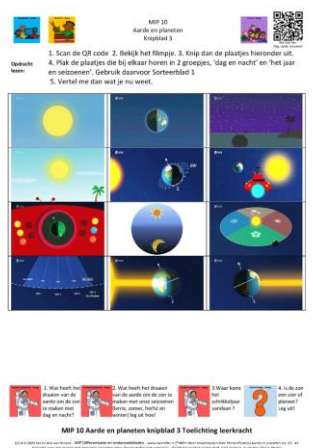
**Uitbreiding: verdieping en verbreding: ook voor eenvoudigste niveau: niet lezers:**  
 Laat de kinderen kiezen: 9 opties

- a. jezelf filmen
- b. moeilijker info / knipblad
- c. leesblad / conceptmap maken
- d. verhaal / conceptmap maken
- e. muziekblad / rap maken
- f. rekenblad
- g. eigen ervaring beschrijven
- h. antwoord zoeken 1: QR
- i. antwoord zoeken 2: QR

**En kunnen ze al wat opzoeken op de computer: opdrachten uit volgende niveau!**

19

19



**MIP 10 Aarde en planeten Kniplblad 3**

Opdracht lezen: 1. Scan de QR code 2. Bekijk het filmpje. 3. Knip dan de plaatjes hieronder uit. 4. Plak de plaatjes die bij elkaar horen in 2 groepjes, 'dag en nacht' en 'het jaar en seizoenen'. Gebruik daarvoor Sorteersblad 3. 5. Vertel me dan wat je nu weet.

**Sorteerblad 3 bij Kniplblad 3**  
 Opdracht: Plak de plaatjes in het juiste vak en vertel wat je weet

Dag en nacht	Jaar en seizoenen

**Uitbreiding b: knipblad 3 met sorteerblad**

20

20

**Saturnus**  
Een grote gasreus

De planeet Saturnus staat bekend om zijn ringen, maar wist je dat het er heel hard kan waaien? En dat hij kan drijven in water?

Vanaf de zon getreft is Saturnus de 6e planeet in het zonnestelsel. Lange tijd wordt gedacht dat Saturnus de laatste planeet in ons zonnestelsel is, maar dankzij de telescoop weten we nu dat er nog twee andere planeten zijn die nog verder weg staan.

Saturnus is de op één na grootste planeet in ons zonnestelsel. Alleen Jupiter is groter. Saturnus is dan wel groot maar niet zo zwaar. Dit komt omdat het een gasplaneet is. Je kan er dus niet op staan, zoals bij ons op aarde. En als je Saturnus in een bak met water zou kunnen leggen, dan blijft hij als enige planeet in ons zonnestelsel drijven!

Als je Saturnus goed bekijkt zie je dat hij er een beetje gelig uitziet. Dit zijn de wolken die om de planeet heen bewegen. En omdat het nog heel warm was toen de wolken op Saturnus eruit als lichte en donkere strepen.

Wat het meest opvalt aan Saturnus is de grote ring die om de planeet heen draait. Het Licht vel negge-CD. Eigenlijk is het niet één ring, maar een verzameling van verschillende ringen. De ringen bestaan uit brokken ijz en steen, die zich rond Saturnus hebben verzameld.

De meeste planeten hebben een maan. Onze aarde heeft er één, maar Saturnus heeft er wel 83 en er zijn er waarschijnlijk nog meer die we nog niet hebben ontdekt.

Niet van wat wij weten over Saturnus is omdat door de ruimtereis van de Cassini-Huygens sonde. Dit orbiterende ruimteschip vloog al sinds 2004 rondjes om Saturnus en stuurt allerlei gegevens over de planeet en zijn maanen terug naar de aarde, zo leren we steeds meer over deze indrukwekkende planeet.

schooltv.nl

**Uitbreiding c: leesblad / conceptmap**

21

**Uitbreiding d: verhaal / conceptmap**

22

**Tekst lied "Snappje" R. Eckhardt and the House & Gerry Arling**  
(Bron: Over de Planeten | Het Klokken | 2019)  
Lies of list of je hoofd en zorg het of het op een taal die je herinnerd via QR code vind.

Planeten gaan rondom de zon in een baan  
En daar dat je in heeft van de hemel door staan  
Maar het zit er aan, met de Aarde erbij  
En die acht planeten van de zon zijn zij.

Mercurius is maar een kleine planeet  
Die dicht bij de zon staat, die is het er heet  
Die Venus is bekend en niet het alken  
Die tempering is giftig, die ja er heet heet.

De Aarde heeft water en dat is goed voor ons  
Dat is verspreid anders, dus hebben wij zeer  
Op Mars zijn er kleine rotsen en heet  
Die uitboeken of daar ooit leven bestond.

Mercurius, Venus, de Aarde en Mars  
Die vier hebben eigenlijk weinig baars  
Na Jupiter komen dan eerst nog maar  
Saturnus, Uranus, Neptunus en maar.

Op Jupiter woont een ruusachtige storm  
Hij heeft een hoop maanen en is wirt enorm  
Saturnus heeft ringen van ijz en steen  
Die meten eruit en het is niet van steen.

Er is met Mars iets geins van de hand  
Die draait niet recht op maar die ligt op zijn kant  
Het vent van de zon staat de achtere planeet  
Zijn naam is Neptunus, de list is compleet.

De volgende weet je op deze manier:  
Mercurius, Venus en Aarde staan hier  
Na Mars komt Jupiter, dan achter elkaar:  
Saturnus, Uranus, Neptunus en maar.

Planeten onthoud je op deze manier:  
Mercurius, Venus en Aarde staan hier  
Na Mars komt Jupiter, dan achter elkaar:  
Saturnus, Uranus, Neptunus en maar.

**Uitbreiding e: muziekblad / rap maken**

23


**Muziekblad: voorbeeld**  
<https://www.youtube.com/watch?v=S5fpzNAtve4>

24

10. Aarde en planeten rekenblad 1: Prijzlijst zonnecollectoren

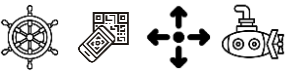

Deze knop

1. Scan de QR code
2. Kijk het filmpje
3. Krijp het rode vlak uit.
4. Teken in het vakje 1-2-3-4 zonnepanelen.
5. Kun je uitrekenen hoeveel 2 of 3 of 4 zonnepanelen kosten?
6. Kun je het ook opschrijven in het vakje?  
(Je mag een rekenmachine gebruiken!)



1	2	3	4
zonnepaneel €250,-	zonnepanelen ?	Zonnepanelen ?	Zonnepanelen ?
Ik betaal? €250,-	Ik betaal?	Ik betaal?	Ik betaal?

Uitbreiding f: rekenblad met filmpje zonnepanelen

25

25

Over Knipblad vertellen voorbeeld



<https://www.youtube.com/watch?v=z0XNMesDsLY>

Tip: portfolio: filmpjes en foto's in Oudercontact app




Verfel - knap



26

26

20:15 – 20:30 Interactief intermezzo  
Break-out rooms



- Welke mogelijkheden zullen de kinderen uit jouw doelgroep het meest aanspreken?
- Welke mogelijkheden spreken jou zelf het meest aan?


27

27

Differentiatiebladen Bovenbouw

*Groep 5 en 6 / Groep 7 en 8  
(België: leerjaar 3, 4, 5 en 6)*

- Antwoorden zoeken met QR / zoekwoord
- MIP vraag/ Brilvraag/ Bloomvraag beantwoorden
- MIP vragen/ Brilvragen/ Bloomblad bedenken



28

28

**Zelf zoeken antwoorden niveau 1: QR-code**  
 Na introfilmpje vraag/vragen kiezen

QR code geeft filmpje of info-tekst  
 In filmpje of tekst zoeken naar antwoord

Maak iets van het antwoord: doe-blad

Tip: QR code scannen: dek andere codes af!

29

**Zelf zoeken antwoorden niveau 2: zoekwoord**  
 Na introfilmpje vraag/vragen kiezen

Zoeken met kindvriendelijke zoekmachine  
 Zoekwoorden worden gegeven  
 Zelf antwoord zoeken

Maak iets van het antwoord: doe-blad

30

**Apart doe-blad bij niveau 1 en 2**  
 Maak iets van het antwoord: doe-blad

31

**Zelf zoeken antwoorden niveau 3: MIP**  
 Na introfilmpje vraag/vragen kiezen

Zoeken met kindvriendelijke zoekmachine  
 Zoekwoorden worden *niet* gegeven  
 Zelf antwoord zoeken

Maak iets van het antwoord: doe-talenten

32



Kies uit de brillenvragen van wat het antwoord? "Aarde en planeten".

Kies een aantal interessante vragen uit waarvan je het antwoord gaat uitzoeken!

Is er iets... Zeggingen... Goed... Plaatsen... Tijden...  
 Levens... Gevoel... Misdad... Straf... Geld...  
 Regel... Samen... Hele...  
 Taal... Kun... Ont... Beve... Re...

Kies één of maximaal twee soorten verktalen dat je van of bij je antwoorden wil maken

Taal... Kun... Ont... Beve... Re...

Maak iets van het antwoord: doe-talenten

33



Zelf zoeken antwoorden niveau 4: Brillen  
 Na introfilmpje vraag/vragen kiezen

Zoeken met kindvriendelijke zoekmachine  
 Zoekwoorden worden *niet* gegeven  
 Zelf antwoord zoeken

Maak iets van het antwoord: doe-talenten

33

Mijn naam: .....

Mijn onderwerp: Waar blijft de tijd? met de taxonomie van Bloom

Ik maak dit blad alleen / ik werk samen met .....

Ik heb er drie 3 startactiviteiten: ...

**Startactiviteit**  
 Kies uit drie 3 startactiviteiten: ...

**Onthouden**  
 Waar komt onze tijdslaan vandaan? ...

**Bevragen**  
 Aan je vertellen waarom we de tijd niet ...

**Toepassen**  
 Als je onze Christelijke kalender vergelijkt met de ...

**Analyseren**  
 Hoe je met een zelfbedachte ...

**Evalueren**  
 Wat zijn volgens jou de belangrijkste ...

**Creëren**  
 Hoeveel vind je echt met ...

**Te maken product**  
 Tabel van resultaten van een ...

Maak iets van het antwoord: product

34



Zelf zoeken antwoorden niveau 5: Bloom  
 Na introfilmpje vraag/vragen kiezen:  
 minimaal 1 LOD en 1 HOD

Zoeken met kindvriendelijke zoekmachine  
 Zoekwoorden worden *niet* gegeven  
 Zelf antwoord zoeken

Maak iets van het antwoord: product

34

MIP 10 Aarde en planeten  
 Zelf vragen en producten bedenken

Bedenk een aantal interessante vragen waarvan je het antwoord gaat uitzoeken!

Wie... Wat... Hoe... Wanneer... Waar... Waarom... Hoeveel... Hoe vaak... Hoe lang... Hoe groot... Hoe klein... Hoe snel... Hoe langzaam... Hoe vaak... Hoe lang... Hoe groot... Hoe klein... Hoe snel... Hoe langzaam...

Kies één of maximaal twee soorten verktalen dat je van of bij je antwoorden wil maken

Taal... Kun... Ont... Beve... Re...

Maak iets van het antwoord: doe-talenten

35



Zelf vraag bedenken niveau 1 met MIP  
 Na introfilmpje vraag/vragen bedenken

Zoeken met kindvriendelijke zoekmachine  
 Zoekwoorden worden *niet* gegeven  
 Zelf antwoord zoeken

Maak iets van het antwoord: doe-talenten

35

Bedenk zelf vragen met de Brillen "Aarde en planeten".

Bedenk een aantal interessante vragen waarvan je het antwoord gaat uitzoeken!

Is er iets... Zeggingen... Goed... Plaatsen... Tijden...  
 Levens... Gevoel... Misdad... Straf... Geld...  
 Regel... Samen... Hele...  
 Taal... Kun... Ont... Beve... Re...

Bedenk een aantal vragen dat je van of bij je antwoorden wil maken, de brillen kunnen helpen

Taal... Kun... Ont... Beve... Re...

Maak iets van het antwoord: doe-talenten

36



Zelf vraag bedenken niveau 2 met Brillen  
 Na introfilmpje vraag/vragen bedenken

Zoeken met kindvriendelijke zoekmachine  
 Zoekwoorden worden *niet* gegeven  
 Zelf antwoord zoeken

Maak iets van het antwoord: doe-talenten

36



**Startactiviteit**  
Waar het deze 3 startactiviteiten...  
**Onthouden**  
**Begrijpen**  
**Toepassen**  
**Analyseren**  
**Evalueren**  
**Creëren**  
**Te maken product**



**Zelf vraag bedenken niveau 3 met Bloom**  
Na introfilmpje vraag/vragen bedenken

Zoeken met kindvriendelijke zoekmachine  
Zoekwoorden worden *niet* gegeven  
Zelf antwoord zoeken

Maak iets van het antwoord: product

37

### De thema keuze 2022-2023

**Criteria:**

- Actueel en veelzijdig
- Interessant voor slimme kinderen en haalbaar voor alle kinderen

Sept. 2022 Kinderboekenweek



Nov. 2022 Herfst: Spinnenweb



Jan. 2023 Vincent van Gogh



Mrt 2023 Lente: geboren worden



Mei 2023 Aarde en planeten



Juli 2023 Zomer: strandwacht



38

### De thema keuze 2023-2024

Sept. 2023 Kinderboekenweek



Nov. 2023 Leonardo da Vinci



Jan. 2024 Winter: lekker warm



Mrt 2024 De beer: opgroeien



Mei 2024 Grote machines



Juli 2024 Goudzoekers




39

### Nog suggesties voor thema's?

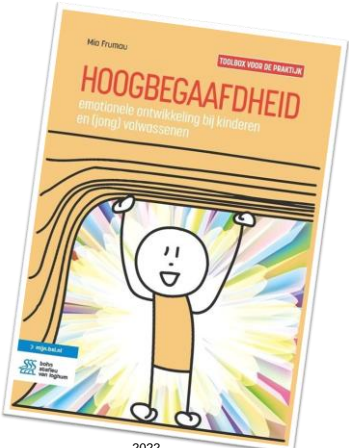


40

Waar wij getest hebben



Breintje / Breynstein  
Psychologenpraktijk Frumau  
Vught




2022

41

41

Waar wij getest hebben



Spaartenbos  
samen groeien & individueel ontwikkelen

42

42


Deze QR app's gebruiken wij

Op onze laptop:

<https://www.tec-it.com/en/download/free-software/qrcode-studio/Download.aspx>

<https://www.codetwo.com/freeware/qrcode-desktop-reader/>

Op telefoon of tablet: schakel bij instellingen automatisch openen in!  
Bij Iphone of Ipad heb je geen app nodig: de camera herkent QR codes  
Ook met een Chromebook kun je QR-codes scannen: zie hulpfilmpjes



<https://sites.google.com/view/zelf-dieper-denken/hulpfilmpjes>

43

43


Praktische hindernissen om te overwinnen

Voor iedereen beschikbaar, gratis

1. Rechtenvrije tekeningen, foto's en filmpjes
2. Vermijden reclame: voor kinderen
3. Vermijden inloggen
4. Filmpjes aanpassen: knippen, vertalen, vereenvoudigen
5. Zorgen dat het gebruikt wordt in de praktijk

44

44



**Tips**

*Bepaal zo weinig mogelijk voor de kinderen: geef keuzes  
Stap niet te laag in (ook niet te hoog)  
Blijf niet op één niveau hangen: laat groeien  
Blijf niet op één talent hangen: laat groeien  
(Hopelijk helpen deze differentiatiebladen daarbij!)*

45

45

**En....**



- Bedankt voor jullie aandacht en inbreng
- Reacties: [jan@talent3xl.nl](mailto:jan@talent3xl.nl)
- Meer info: [www.talent3xl.nl](http://www.talent3xl.nl)



46

46